

Povezanost stavova prema agresivnosti i agresivnog ponašanja kod djece osnovnoškolske dobi The relationship between attitudes towards aggression and aggressive behavior among elementary school children

SAŽETAK Budu i da postoje brojni empirijski podaci kako djelovanjem na stavove možemo modificirati i ponašanje, neke od studija agresivnosti usmjerile su se na proučavanje stavova prema agresivnom ponašanju. Dosadašnja su se istraživanja uglavnom bavila stavovima prema direktnim oblicima agresivnosti, dok su stavovi prema indirektnoj agresivnosti bili u manjoj mjeri zastupljeni. Stoga smo u ovom radu nastojali ispitati stavove djece prema direktnoj i indirektnoj agresivnosti te utvrditi postoje li među tim stavovima spolne razlike. Spolne razlike provjeravali smo i u odnosu na direktno i indirektno agresivno ponašanje. Također smo nastojali provjeriti postoji li povezanost između stavova prema agresivnosti i agresivnog ponašanja. U istraživanju su sudjelovala djeca 5-ih i 6-ih razreda osnovnih škola u Zagrebu (N=293). Stavove djece ispitivali smo skalom stavova prema direktnoj i indirektnoj agresivnosti, a direktno i indirektno agresivno ponašanje skalom vršnjačkih procjena. Rezultati dobiveni na ukupnom uzorku djece ukazuju na postojanje pozitivnijih stavova prema indirektnoj nego prema direktnoj agresivnosti. Ispitivanjem spolnih razlika, utvrdili smo da dječaci u usporedbi s djevočicama imaju pozitivnije stavove, odnosno više prihvaćaju agresivno ponašanje, bez obzira o kojoj se vrsti agresivnosti radi. Osim toga, dječaci su se pokazali i agresivnijima u odnosu na djevojčice. Provjeravanjem povezanosti agresivnih stavova s ponašanjem utvrdili smo nisku pozitivnu korelaciju između stavova prema direktnoj i indirektnoj agresivnosti i direktnog i indirektnog agresivnog ponašanja za isti uzorak djece, kao i za subuzorak djevočica. Na subuzorku dječaka na ena je blaga pozitivna povezanost između stavova prema direktnoj agresivnosti s direktnim agresivnim ponašanjem, dok su se ostale korelacije između stavova i ponašanja pokazale neznačajnima.

Ključne riječi: direktna i indirektna agresivnost, stavovi prema agresivnosti, agresivno ponašanje, spolne razlike

2

SADRŽAJ: UVOD.....	
Agresivnost.....	Direktna i indirektna
agresivnost.....	Mjerenje direktne i indirektno
agresivnosti.....	Razvoj i stabilnost
agresivnosti.....	Spolne razlike u
agresivnosti.....	Stavovi i
agresivnost.....	Spolne i dobne razlike u stavovima prema
agresivnosti.....	Važnost ispitivanja stavova prema agresivnosti.....
2 3 4 6 8 9	1 1 1
PROBLEM I HIPOTEZE.....	10
METODOLOGIJA.....	11
Sudionici.....	11
Postupak.....	11 Mjerni
instrumenti.....	12 Skala stavova prema direktnoj i
indirektnoj agresivnosti.....	12 Skala vršnjačkih procjena direktne i indirektno
agresivnosti.....	15
REZULTATI.....	17
RASPRAVA.....	21 Razlike u stavovima
prema agresivnosti s obzirom na vrstu stava te spol u	
enika.....	21 Spolne razlike u agresivnom
ponašanju.....	23 Povezanost stavova prema direktnoj i indirektnoj
agresivnosti s direktnim i indirektnim agresivnim ponašanjem.....	23 ZAKLJU

AK.....	26
LITERATURA.....	27
3	
1	

strategije (npr. vikanje, vrije anje). I dok su se ranija istraživanja uglavnom fokusirala na takve otvorene oblike agresivnosti, tijekom posljednjeg desetljeća pažnja se usmjerila i na socijalno manipulativna ponašanja poznatija pod pojmom indirektna agresivnost. Ovu vrstu agresivnosti karakterizira agresivno ponašanje u kojem agresor nije direktno uključen u napad, ali nastoji povrijediti drugu osobu utječući na njezinu povezanost s okolinom. Istraživanja indirektna agresivnosti započela je Feshbach (1969, prema Archer, 2001) koja ju je definirala kao socijalno odbacivanje i isključivanje. Osnovne kategorije koje danas razlikujemo u indirektnoj agresivnosti su (Owens, Shute i Slee, 2000a): pri anje o drugima (širenje glasina, ogovaranje), isključivanje i ponašanja (ignoriranje, isključivanje) te indirektna uznemiravanja (prijete i anonimni telefonski pozivi, pisane prijetele poruke). Unato svojoj aktualnosti tijekom posljednjeg desetljeća, indirektna se agresivnost u mnogim sredinama još

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com